

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 931

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 22 septembrie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
	Decizia nr. 276 din 17 mai 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 ¹ alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, astfel cum au fost introduse prin art. IV pct. 40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice	2–6
	ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
127.	— Ordonanță de urgență privind înființarea unor posturi de personal contractual în schema de personal a Consiliului Superior al Magistraturii	6–7

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 276

din 17 mai 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61¹ alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, astfel cum au fost introduse prin art. IV pct. 40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochințu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice, raportat la prevederile art. 61¹ alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, excepție ridicată de Societatea Starh — Arhitectură, Construcții, Design — S.R.L. din București în Dosarul nr. 6.050/2/2018 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.857D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, întrucât cuantumul cauțiunii stabilite de lege pentru soluționarea căilor de atac în materia achizițiilor publice este raportat la elemente obiective, la perioada constituirii și la rațiunile în considerarea cărora legiuitorul a instituit exigențele plății acesteia. În ceea ce privește aspectele privind pretinsa discriminare, arată că nici din această perspectivă textul criticat nu este contrar prevederilor constituționale, întrucât persoanele la care face referire autoarea excepției de neconstituționalitate nu se află în situații similare sau comparabile pentru a se putea reține încălcarea principiului egalității în drepturi.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 5 noiembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 6.050/2/2018, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea**

Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice, raportat la prevederile art. 61¹ alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, excepție ridicată de Societatea Starh — Arhitectură, Construcții, Design — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea unor plângeri formulate în temeiul dispozițiilor Legii nr. 101/2016.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile criticate sunt neconstituționale, întrucât impunerea unei cauțiuni numai pentru operatorii economici, iar nu și pentru autoritatea contractantă, și în cuantumul prevăzut de lege conduce la imposibilitatea soluționării fondului cauzei, ceea ce este contrar art. 16, art. 21 și art. 52 din Constituție. Astfel, atât în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, cât și în cea a Curții Constituționale este recunoscută statelor posibilitatea limitării accesului la o instanță prin impunerea anumitor restricții financiare, cu îndeplinirea, cumulativă, a următoarelor condiții: (i) restricțiile urmăresc un scop legitim; (ii) există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit; (iii) accesul părții la instanță nu este limitat atât de mult încât dreptul să fie încălcat în chiar esența sa. Însă, în cazul de față, aceste condiții nu sunt îndeplinite, deoarece, prin raportare la cazuri concrete, respectiv la solvabilitatea operatorului economic în discuție, cuantumul cauțiunii reglementate de Legea nr. 101/2016 este împovărător și excedează cu mult resursele de care ar putea efectiv să dispună, în momentul procedural dat, cauțiunea neputând fi constituită din motive obiective, ceea ce conduce la inadmisibilitatea cererii, fără ca instanța judecătorească să analizeze fondul acesteia, aspect de natură a aduce atingere substanței dreptului privind accesul la justiție, și încalcă prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

6. În acest context se apreciază că, pentru aceleași motive, este încălcat dreptul operatorului economic în calitate de persoană vătămată de a obține anularea actului autorității publice și repararea pagubei, drept reglementat atât la nivel național prin Constituție, cât și la nivel european prin directivele care vizează căile de atac față de atribuirea contractelor de achiziții publice de produse și a contractelor publice de lucrări,

având în vedere că nu este antamat fondul cererii cu care au fost învestite Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor și/sau instanța judecătorească.

7. De asemenea, se învederează că limitarea accesului persoanelor vătămate la instanță printr-o restricție financiară, astfel cum este cauțiunea, conduce la încălcarea principiului egalității în drepturi, pe de o parte, între operatorii economici, întrucât stabilirea cauțiunii prin raportare numai la valoarea estimativă a contractului și stabilirea alternativă a unui prag maximal nu reprezintă decât aparent asigurarea egalității în fața legii. În realitate, tocmai în considerarea faptului că persoanele au un grad diferit de solvabilitate, în contextul dat, stabilirea cuantumului cauțiunii independent de acest grad creează o discriminare pentru persoanele care au venituri mici. Pe de altă parte, discriminarea derivă din dispozițiile art. 61¹ alin. (9) din Legea nr. 101/2016, autoritățile contractante având acces la o instanță fără nicio limitare din punct de vedere financiar.

8. În contextul criticilor de neconstituționalitate este menționată jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale cu privire la principiile fundamentale pretins a fi încălcate și la condițiile instituirii cauțiunii.

9. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât, în raport cu scopul și conținutul reglementării, prevederile criticate nu sunt contrare dispozițiilor constituționale privind accesul liber la justiție, egalitatea în drepturi și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică. Astfel, se are în vedere cuantumul cauțiunii stabilite de lege pentru soluționarea căii de atac în materia achizițiilor publice, raportat la elemente obiective, la perioada constituirii, precum și la rațiunile în considerarea cărora legiuitorul a instituit exigența plății unei cauțiuni. În ceea ce privește lipsa obligativității constituirii cauțiunii de către autoritățile contractante, se apreciază că acestea nu se află în circumstanțe similare sau comparabile cu operatorii economici, având în vedere scopul urmărit prin reglementarea cauțiunii.

10. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum reiese din încheierea de sesizare, îl constituie dispozițiile art. IV pct. 40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 459 din 4 iunie 2018, raportat la prevederile art. 61¹ alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016.

14. În acest context, Curtea reține că prin art. IV pct. 40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2018 au fost introduse art. 61¹ și art. 61² în Legea nr. 101/2016, iar, potrivit prevederilor art. 62 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, „Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta”, actul de bază fiind reprezentat de Legea nr. 101/2016.

15. De asemenea, Curtea observă că, în dinamica legislativă, dispozițiile art. 61¹ din Legea nr. 101/2016 au fost modificate, succesiv, prin art. IV pct. 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2020 privind modificarea și completarea unor acte normative cu impact în domeniul achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 614 din 13 iulie 2020, și prin art. IV pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 3/2021 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 821 din 27 august 2021. Față de această împrejurare, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, precum și motivarea excepției de neconstituționalitate, contextul în care a fost invocată excepția, jurisprudența în materie a Curții Constituționale și cea prin care se statuează că trebuie să se țină cont de voința reală a părții care a ridicat excepția de neconstituționalitate (Decizia nr. 775 din 7 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.006 din 18 decembrie 2006), Curtea urmează a exercita controlul de constituționalitate asupra prevederilor criticate, astfel cum au fost introduse prin art. IV pct. 40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2018 și cum au produs efecte în cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate. Prevederile art. 61¹ din Legea nr. 101/2016, criticate în mod concret, au următorul cuprins: „(1) Pentru soluționarea contestației formulate în condițiile art. 8 sau art. 49, sub sancțiunea respingerii acesteia, persoana care se consideră vătămată trebuie să constituie în prealabil o cauțiune stabilită după cum urmează:

a) 2% din valoarea estimată a contractului, în cazul în care aceasta este mai mică decât pragurile valorice prevăzute la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, art. 12 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, art. 11 alin. (1) din Legea nr. 100/2016, cu modificările și completările ulterioare, dar nu mai mult de 35.000 lei;

b) 2% din valoarea stabilită a contractului, dacă aceasta este mai mică decât pragurile valorice prevăzute la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, art. 12 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, art. 11 alin. (1) din Legea nr. 100/2016, cu modificările și completările ulterioare, dar nu mai mult de 88.000 lei;

c) 2% din valoarea estimată a contractului, dacă aceasta este egală sau mai mare decât pragurile valorice prevăzute la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, art. 12 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, art. 11 alin. (1) din Legea nr. 100/2016, cu modificările și completările ulterioare, dar nu mai mult de 220.000 lei;

d) 2% din valoarea stabilită a contractului, dacă aceasta este egală sau mai mare decât pragurile valorice prevăzute la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, art. 12 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare, art. 11 alin. (1) din Legea nr. 100/2016, cu modificările și completările ulterioare, dar nu mai mult de 880.000 lei.

(2) În cazul unei proceduri de atribuire a acordului-cadru, prevederile alin. (1) se raportează la valoarea estimată a celui mai mare contract subsecvent ce se intenționează a se atribui în baza acordului-cadru respectiv.

(3) În cazul în care contestația a fost respinsă de către Consiliu, persoana care se consideră vătămată care utilizează calea de atac în condițiile art. 29 sau art. 51 alin. (3), după caz, nu trebuie să constituie o cauțiune suplimentară.

(4) În cazul în care calea de atac reglementată de art. 29 sau art. 51 alin. (3) este utilizată de o altă persoană decât cea care a constituit cauțiunea conform alin. (1), pentru soluționarea plângerii sau recursului, după caz, trebuie constituită în prealabil o cauțiune egală cu 50% din cauțiunea prevăzută la alin. (1).

(5) Cauțiunea depusă se restituie, la cerere, după soluționarea prin hotărâre definitivă a plângerii, respectiv după încetarea efectelor suspendării procedurii de atribuire și/sau a executării contractului.

(6) Cauțiunea se restituie celui care a depus-o, nu mai devreme de 30 de zile de la data rămânării definitive a hotărârii sau, după caz, de la data încetării efectelor suspendării procedurii de atribuire și/sau a executării contractului.

(7) Consiliul sau instanța, după caz, se pronunță asupra cererii de restituire a cauțiunii cu citarea părților, printr-o încheiere supusă numai recursului la instanța ierarhic superioară. Recursul este suspensiv de executare.

(8) În situația în care nu sunt aplicabile prevederile de la alin. (5)–(7), cauțiunea se constituie venit la bugetul de stat la împlinirea termenului de 3 ani calculat de la data la care aceasta putea fi solicitată.

(9) Sunt scutite de la depunerea cauțiunii autoritățile contractante.”

16. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 21 — *Accesul liber la justiție* și ale art. 52 — *Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică*. De asemenea, este invocat art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile criticate au mai format obiectul controlului de constituționalitate, în raport cu critici și prevederi constituționale similare, concretizat prin Decizia nr. 269 din 22 aprilie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1028 din 28 octombrie 2021, Decizia nr. 865 din 17 decembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 444 din 27 mai 2020, și Decizia nr. 501 din 17 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 24 aprilie 2020, decizii prin care Curtea a constatat că soluția legislativă criticată este constituțională în raport cu criticile formulate.

18. În ceea ce privește soluția legislativă criticată în prezenta cauză, Curtea observă că prin aceasta se impune constituirea unei cauțiuni pentru soluționarea contestației formulate atât pe cale administrativ-jurisdicțională în fața Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cât și pe cale judiciară în fața instanței judecătorești. Cu privire la pretinsa încălcare a principiului egalității în fața legii prin prisma faptului că numai o parte a litigiului, respectiv operatorii economici, iar nu și autoritățile contractante, are obligativitatea depunerii cauțiunii în discuție, Curtea constată că această critică este neîntemeiată, având în vedere jurisprudența sa în materie (Decizia nr. 269 din 22 aprilie 2021, precitată, paragraful 44). Astfel, principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite și, prin urmare, acesta nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. Or, nu poate fi primită critica privind încălcarea dispozițiilor art. 16 din Constituție, deoarece,

pe de o parte, nu se poate reține existența unei situații similare/comparabile în ceea ce privește cazurile în care se află operatorii economici și statul în contextul dat, ținând seama și de scopul pentru care a fost instituită cauțiunea în discuție, respectiv reducerea riscului depunerii unor contestații neîntemeiate și prevenirea exercitării cu rea-credință a drepturilor procesuale, având în vedere numărul ridicat de contestații neîntemeiate depuse în precedent de către operatorii economici, atât pe cale administrativ-jurisdicțională la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor, cât și pe cale judiciară la instanțele judecătorești competente, care au condus la prelungirea unor proceduri de atribuire cu impact negativ atât asupra derulării activității autorităților contractante, cât și asupra derulării unor proiecte de investiții majore finanțate atât de la bugetul de stat, cât și din fonduri europene, astfel cum se menționează în nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 45/2018. Pe de altă parte, astfel cum rezultă din dispozițiile constituționale ale art. 16, cetățenii se bucură de drepturile prevăzute în Constituție și în legi, fiind egali în fața acestora și a autorităților publice, în timp ce autoritățile publice exercită atribuțiile ce le sunt stabilite de lege, potrivit competenței lor, în realizarea funcțiilor pentru care sunt create. Principiul egalității în drepturi prevăzut de Constituție pentru cetățeni nu poate ca, prin extensie, să primească semnificația unei egalități între cetățeni și autoritățile publice (Decizia nr. 839 din 17 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 221 din 4 martie 2021). Așa fiind, nu se poate vorbi despre încălcarea principiului egalității decât atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă. Or, în ipoteza în discuție, persoanele juridice, ca subiecte colective de drept, se află, evident, într-o situație diferită. Ca atare, scutirea instituțiilor și a autorităților publice de plata taxelor judiciare de timbru, timbru judiciar și a sumelor stabilite cu titlu de cauțiune are o justificare obiectivă și rațională, aceste autorități fiind finanțate de la bugetul de stat pentru a putea funcționa, iar taxele respective se fac venit tot la bugetul de stat, astfel că ar fi absurd ca autoritățile în cauză să fie obligate (formal) să plătească din buget o taxă care revine aceluiași buget. De asemenea, prin Decizia nr. 5 din 15 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 188 din 19 martie 2015, paragraful 48, Curtea a arătat că o eventuală comparație între contestator și autoritatea contractantă nici nu s-ar putea susține câtă vreme garanția de bună conduită a fost instituită tocmai pentru a proteja autoritatea contractantă de riscul unui eventual comportament necorespunzător al participantului la procedură, respectiv al contestatorului. Aceste considerente sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în ceea ce privește scutirea autorităților contractante de la plata cauțiunii prevăzute de normele criticate.

19. În ceea ce privește pretinsa discriminare între operatorii economici, Curtea observă că această critică este, de asemenea, neîntemeiată, întrucât, din analiza textului criticat, reiese că această cauțiune nu se aplică operatorilor economici în funcție de anumite criterii discriminatorii, ci se stabilește, în procent egal, în funcție de valoarea estimată a contractului sau, după caz, de valoarea stabilită a contractului și de pragurile valorice prevăzute de lege.

20. Referitor la dispozițiile art. 21 din Constituție, invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că aceste prevederi dispun, în general, cu privire la accesul liber la justiție, aspect ce semnifică faptul că orice persoană poate sesiza instanțele judecătorești în cazul în care consideră că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime au fost încălcate, iar nu faptul că acest acces nu poate fi supus niciunei condiționări, competența de a stabili regulile de desfășurare a

procesului în fața instanțelor judecătorești revenindu-i legiuitorului, prevederile criticate fiind o aplicare a dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 126 alin. (2), potrivit cărora „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”. Mai mult, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât cu respectarea cadrului legal stabilit de legiuitor, care, potrivit textului din Legea fundamentală menționat, are deplina legitimitate constituțională de a stabili procedura de judecată (a se vedea în acest sens, de exemplu, Decizia nr. 283 din 27 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 366 din 30 mai 2012, sau Decizia nr. 582 din 4 mai 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 379 din 8 iunie 2010).

21. De asemenea, atât în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 28 mai 1985, pronunțată în Cauza *Ashingdane împotriva Regatului Unit*, paragraful 57), cât și în cea a Curții Constituționale (Decizia nr. 51 din 14 ianuarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 24 martie 2010, Decizia nr. 619 din 4 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 965 din 30 decembrie 2014, paragraful 18, sau Decizia nr. 160 din 24 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 432 din 9 iunie 2016, paragraful 23), s-a statuat că o caracteristică a dreptului de acces liber la justiție este aceea că nu este un drept absolut și că poate fi supus unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale de prescripție sau ordonanțele care impun depunerea unei cauțiuni *judicatum solvi*; important este ca aceste restrângeri să nu aducă atingere substanței dreptului, să urmărească un scop legitim și să existe un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit (Hotărârea din 21 februarie 1975, pronunțată în Cauza *Golder împotriva Regatului Unit*, paragraful 39, sau Hotărârea din 10 mai 2001, pronunțată în Cauza *Z. și alții împotriva Regatului Unit*, paragraful 93).

22. Față de această împrejurare, Curtea reține că stabilirea unor condiționări pentru introducerea acțiunilor în justiție, în general, nu constituie, în sine, o încălcare a accesului liber la justiție, el presupunând accesul la mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). Însă legiuitorul este ținut să o facă orientându-se după principiul *est modus in rebus*, respectiv să fie preocupat ca exigențele instituite să fie îndeajuns de rezonabile încât să nu pună sub semnul întrebării însăși existența dreptului (Decizia nr. 39 din 29 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 12 martie 2004, și Decizia nr. 40 din 29 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 229 din 16 martie 2004).

23. Astfel, în ceea ce privește instituirea unei cauțiuni prin legislația ce reglementează remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, respectiv cuantumul acesteia, Curtea, în jurisprudența sa, a reținut că acest cuantum este rezonabil, legiuitorul impunând și un prag maxim până la care poate fi fixată cauțiunea, iar opțiunea acestuia este pe deplin justificată. Contractele de achiziții publice presupun, de cele mai multe ori, efectuarea de lucrări publice cu un anumit grad de complexitate. Nu orice operator economic are capacitatea logistică și financiară de a efectua aceste lucrări, mai ales că, de cele mai multe ori, mecanismul de efectuare a lucrărilor presupune investiții inițiale ale operatorului economic ce sunt decontate ulterior de stat. Așadar, operatorii economici nu se află în aceeași situație juridică, ei neavând toți aceeași capacitate

economică de realizare a obiectivelor vizate de contractele de achiziții publice. Or, dinamica raporturilor juridice existente în domeniul achizițiilor publice demonstrează că intervenția legiuitorului era necesară, în condițiile în care drepturile procesuale au fost exercitate frecvent cu rea-credință de către operatori economici care nu aveau capacitatea efectivă de a-și executa obligațiile ce rezultau din încheierea contractelor de achiziții publice. Interesul național impune ca statul să poată realiza cu celeritate obiectivele propuse în vederea îmbunătățirii vieții cetățenilor săi, cu respectarea, bineînțeles, a drepturilor și a intereselor legitime ale eventualilor participanți la procedurile de achiziție publică. Prin instituirea cauțiunii, legiuitorul a urmărit, pe de o parte, să descurajeze cererile nefundamentate sau exercitarea cu rea-credință a drepturilor procesuale, iar, pe de altă parte, să constituie o garanție destinată acoperirii eventualelor pagube ce ar putea fi produse părții împotriva căreia se cere luarea unor măsuri, în condițiile în care cererea celui ce plătește cauțiunea se respinge. Instanța de contencios constituțional a reținut că obiectivele urmărite prin adoptarea de către legiuitor a măsurii criticate se circumscriu unui scop legitim și că instituirea acestei obligații de consemnare a cauțiunii reprezintă o măsură legislativă adecvată, necesară și care păstrează un just echilibru între cerințele de interes general protejate de legiuitor — prevenirea exercitării cu rea-credință a drepturilor procesuale — și interesul individual al justițiabilului de a avea acces efectiv la instanță în vederea folosirii mijloacelor procedurale puse la dispoziția sa (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 501 din 17 septembrie 2019, precitată, paragrafele 33—36). De altfel, cauțiunea este restituită contestatorului, în condițiile legii (Decizia nr. 865 din 17 decembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 444 din 27 mai 2020, paragraful 46).

24. În ceea ce privește invocarea, în susținerea excepției de neconstituționalitate, a dispozițiilor art. 52 alin. (1) și (2) din Constituție, Curtea observă că aceste norme constituționale stabilesc limitele și condițiile exercitării dreptului recunoscut persoanei vătămate de o autoritate publică în dreptul său ori într-un interes legitim de a se adresa justiției sau autorităților administrative, care se stabilesc prin lege organică. Atât jurisprudența Curții Constituționale, cât și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului au admis posibilitatea unor limitări aduse prin lege exercitării accesului liber la justiție (Decizia Curții Constituționale nr. 188 din 27 aprilie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 498 din 2 iunie 2004; Hotărârea din 21 februarie 1975, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Golder împotriva Regatului Unit*, paragraful 38).

25. Or, astfel cum s-a precizat mai sus, dreptul persoanei care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act al unei autorități contractante sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri subzistă, fiind reglementat ca atare prin cadrul normativ în materia achizițiilor publice, putându-se solicita anularea actului, obligarea autorității contractante la emiterea unui act sau la adoptarea de măsuri de remediere, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, pe cale administrativ-jurisdicțională sau judiciară, potrivit prevederilor Legii nr. 101/2016, desigur în condițiile stabilite de legiuitor, care, în raport cu criticile formulate, sunt în acord cu Legea fundamentală.

26. Față de cele prezentate, excepția de neconstituționalitate a prevederilor criticate, în raport cu dispozițiile constituționale și convenționale menționate în susținerea acesteia, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

27. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Starh — Arhitectură, Construcții, Design — S.R.L. din București în Dosarul nr. 6.050/2/2018 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 611 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, astfel cum au fost introduse prin art. IV pct. 40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 mai 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, semnează

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ionița Cochintu

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind înființarea unor posturi de personal contractual în schema de personal a Consiliului Superior al Magistraturii

Luând în considerare că prin proiectul „Optimizarea managementului la nivelul sistemului judiciar. Componenta de instanțe judecătorești” (cod SIPOCA/MySMIS:751/129513, Contract de finanțare nr. 435 din 2.10.2019), implementat de Consiliul Superior al Magistraturii, au fost finanțate 165 de posturi de experți în implementare — asistenți ai judecătorului, posturi înființate în afara organigramei Consiliului, experții desfășurându-și activitatea la nivelul unui număr de 19 instanțe-pilot desemnate la grade diferite de jurisdicție, în urma unei proceduri de selecție transparente, pe baza unor criterii obiective vizând calificarea și competențele profesionale,

având în vedere că, pe perioada de implementare a proiectului, la nivelul instanțelor-pilot s-a putut observa impactul pozitiv al activității desfășurate de această categorie de personal asupra duratei de soluționare a cauzelor și a termenului de redactare a hotărârilor și în general asupra actului de justiție,

constatând că, prin prisma rezultatelor preconizate ale proiectului, categoria de personal anterior amintită a fost asumată de Guvernul României prin Hotărârea Guvernului nr. 436/2022 prin care au fost adoptate noua Strategie de dezvoltare a sistemului judiciar 2022—2025 și planul de acțiune aferent acesteia,

ținând cont de faptul că instituția asistentului judecătorului — experți juriști (cod COR 261903) — există deja în majoritatea statelor europene și este una dintre propunerile de îmbunătățire a activității instanțelor de judecată ce a fost îndelung dezbătută în cadrul sistemului judiciar, fiind unanim considerată ca fiind modalitatea cea mai bună de eficientizare a activității judecătorilor, cu scopul realizării unui act de justiție adaptat cerințelor societății contemporane și așteptărilor cetățenilor, ca beneficiari și destinatari finali ai activității instanțelor,

reținând că activitățile desfășurate de asistenții judecătorului în cadrul exercițiului-pilot și impactul acestora, concretizat în suportul oferit judecătorilor coordonatori, evidențiază, fără îndoială, potențialul acestei categorii profesionale de a contribui la optimizarea eficienței și calității actului de justiție,

dată fiind necesitatea ca toate elementele pozitive desprinse din derularea exercițiului-pilot și experiența asimilată de experții în implementare — asistenți ai judecătorului să fie valorificate în continuare la nivelul instanțelor judecătorești,

luând în considerare că experții în implementare din proiect au fost încadrați în baza unor contracte individuale de muncă pe perioadă determinată, iar raporturile de muncă ale acestora urmează să înceteze la data de 1 octombrie 2022,

apreciind că o lipsă de continuitate a activității personalului anterior menționat, până la adoptarea statutului acestuia, este de natură să producă consecințe negative atât asupra activității instanțelor, cât și din perspectiva sustenabilității rezultatelor proiectului implementat de Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere că, până la reglementarea statutului asistentului judecătorului, în lipsa unor măsuri legislative care să permită continuarea raporturilor contractuale ale persoanelor care au exercitat, pe durata derulării proiectului, atribuțiile preconizate pentru această categorie de personal, experiența acumulată ar fi în mod evident pierdută, resursele financiare și umane implicate în formarea acestor persoane fiind irosite, iar lipsa de continuitate în activitatea acestei categorii de personal ar vulnerabiliza rezultatele proiectului implementat de Consiliul Superior al Magistraturii,

dată fiind necesitatea adoptării unor soluții legislative pentru a preîntâmpina efectele negative generate de insuficiența personalului-suport pentru judecători, situație care va fi agravată prin încetarea raporturilor juridice ale experților din proiect, cu consecințe evidente asupra eficienței și calității actului de justiție, în detrimentul justițiabililor,

în considerarea faptului că aceste aspecte vizează un interes general public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1. — Începând cu data de 1 octombrie 2022 se suplimentează statul de funcții al Consiliului Superior al Magistraturii prin înființarea unui număr de 165 de posturi de experți juriști (cod COR 261903), personal contractual, și se creează un compartiment distinct în cadrul aparatului propriu.

Art. 2. — (1) Prin derogare de la prevederile art. 30 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 31 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 554 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale art. 63 alin. (1)—(3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, posturile prevăzute la art. 1 sunt ocupate, prin preluarea experților în implementare — asistenți ai judecătorului, din afara organigramei Consiliului Superior al Magistraturii.

(2) Încadrarea personalului preluat potrivit alin. (1) se realizează începând cu 1 octombrie 2022, în condițiile art. 63 alin. (2) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. — (1) Prin derogare de la prevederile art. 63 alin. (4) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, salariul lunar al acestei categorii de personal se stabilește prin asimilare cu salariul de bază al funcției de grefier-șef cabinet, astfel cum este prevăzut la capitolul II nr. crt. 1 din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Salariul lunar este definit conform art. 7 lit. e) din capitolul I din Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare. Personalul prevăzut la art. 1 nu beneficiază de gradații, sporuri, majorări, adaosuri, normă de hrană sau orice alte drepturi prevăzute de lege pentru funcția de grefier-șef cabinet.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

p. Ministrul muncii și solidarității sociale,

Mădălin-Cristian Vasilcoiu,

secretar de stat

Ministrul finanțelor,

Adrian Căciu

București, 21 septembrie 2022.

Nr. 127.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2022 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.380	380	138
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2022 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

5 948493 459408